

— Բազար իրթէսի կիւնքի Լա թիւր.
քիտէն ալարադ, տիւնքի կիւն զապէթա
մուտա տէրձ իթառիկսիդ թէվճիհաթ.
լարտա իզգէթլու Օտեան էֆէնտիյե
րիւթպէի ուլա սընըֆը սանիսի տէնրլէ.
ձէք եէյտէ տէհվէն րիւթպէի սանիսե
սընըֆը սանիսի տէնրլմիշ օլաուղու երինե
Լա թիւրքիտէ օգուեմուշ աուր:

— Հաշմեթու ինկիլթերու գրաւիչաւ հազրեթերի, Տէր-սէտտէթտէ ինկիլի սէթիւրի սըր քեաթիպի Մ. Մօր ճէնապլերինէ պիր ալեա ըտիմէր մէծ մուսաթ կէօնտէրմիշ տիր քի, Շահապտէի ճիհանպաթ տէվլէթու Նէճապէթու Եոսուֆ իզգէտտին Էֆէնտի հազրեթլերինէ իհտա գըլընաճազ տըր :

Մէճմուայի մէզ քիւրէտէ քեաթիպէի խանտանը գրաւիլերինին ըտիմէրի մէվ ճուտ օրուպ, վէ իւք երեզիւնտէ իսէ, հաշմեթու գրաւիչա հազրեթլերի տէսթլերի իլէ մուհարրէր պուլունան շու աթիտէքի սաթըրլար կէօրիւնմիւշ տիր :

« Նէճապէթու Եոսուֆ իզգէտտին Էֆէնտի հազրեթլերինէ ինկիլթերու գըրաւիչա սըր միքթօրիանըն ետտիկէարը տօսթանէսի » :

— Թոււնա վիլայէթի տախիլինտէ քեաթին Տօպիճէ գասապարնա տախի թէմ տիտ օլունմադտա օլան թէլէկրաթ խաթթըր պու քէրրէ խիթամ պուլարագ, իճլայի մուխապէրամա պաշաւիշ օլունա թէլէկրաթ իտարէսինտէն պիտիրիլ, միշ օլմադին պէեանը քէթիլէթէ իպթիտար գըլընտը :

— Էնգարէ (Էնկիւրիւ) սանճաղընտա վագըր գաղա վէ գասապարտա պուլունան Էհալի չօճուգլարընը աշ իթտիրթմէք իւզրէ, մուգատտէմա թայիին գըլընմըշ վէ օլ թարաթա կէօնտէրիմիշ օլան աշ մէմուրու Սալիհ Էֆէնտի մալիթէթիլէ, Աեաս գասապարնտա սաթին օլան Էհալի միւսիմէ վէ դայրի միւսիմէ չօճուգլարընտան պէշ երեզ գըրդ տէօրթ, վէ Սիվրի Հիսար գաղապընտա իւշ երեզ էլ ի վէ Գալէճիք Քէսքինի գաղապընտա տախի տէօրթ երեզ սէքսէն եէտի նուֆուսուն աշանմըշ օլունաղը Էնդտրէ վիլաեթի մէճիսինտէն պա մագպաթա իշատէ վէ իշար գըլընմըշ օլունաղը ճէրիտէտէ օգունմուշ տուր :

— Թարաթը Էշթի հազրեթի ճիհանտարիտէն Էն ալեա ճիհանտէն օլարագ աթըր ըտա արագ աթըր Բուսիա իմրէրա, Թօրու հազրեթլերինէ սալը կիւնիւ իրսալ վէ իհտա գըլընմըշ օլունաղը տիւնքի Լէվանթտա օգունմուշ տուր :

— Ժուրնալ տը Բարի նամ դագէթատա շու վէճիլէ օգունմուշ տուր, « Էթաթիլէի քօլիթիգա տայիլէրինտէ պիր վագըրթտան պէրու կիւզէրան իտէն պիր թէվաթուրա նէզարէն, Պապըալի, Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազրեթլերինի սատրագամըգ փայէսի իլէ կիրիտէ կէօնտէրմէք նիեթիլտէ իմիշ » :

Մէմուլաթա նէզարէն, միւշարիլէյհ բաշա հազրեթլերի պու հաթթա ճիւմա իրթէսինէ գատար պուրատա պէքէնմէքտէ իմիշ :

ԿԻՐԻՏ ՄԵՍԵԼԷՍԻ

Մէզ քիւր մէսէլէյէ տայիլ տէվլէթու Թուսա բաշա հազրեթլերի թարաթընտան, Էվթօթապա պուլունան տէվլէթի ալիեթ սէթիլլերինէ իրսալ օլունան իքինճի պէեանմէնին թէրճէմէյի մէալի տիր :

Խաթանպօլ 20 յունիս 1867.

« Պրանտա, իթալիա, Բուսիա վէ Բուսիա սէթիլլերի, կիրիտ մատտէսինէ տայիլ քէնտի տէվլէթլերի թարաթընտան, քեաթիլէսիտէ պիր մէալտէ օլարագ ալտըգլարը պիր նօթաեթ պիգէ օգունմուպ, վէ գօթապընը տախի պըրագմըշար տըր :

« Մէզ քիւր նօթանըն պիր սուրէթինի լէվիլէն զաթընըգա կէօնտէրիմ » :

« Ավսթրիա տէվլէթի մասլահաթ կիւզարը տախի, քեղալիք այնի մէալտէ, Ֆազաթ ուլֆազ պիր Ֆարգ իլէ, քի օլ Ֆարգը տախի իշար իթմիշիլ տիր, պիր նօթա վէրմիշ տիր, վէ պու նօթա Պըրանտը սէթիլլի ճէնապլերինին պանալիսանէն սէօյլէթ տիկիլինին թըպըսը տըր :

« Նապը քի պու թահիրաթըն մէալինտէն տնախաճաղընըգ, իլք տէֆա օլան հարաքեաթլարընտա պիգէ վէրտիլլէրի նասիհաթլարընտա սալը մագսէտիլի անալմալըշ օլունաղընմուգ, վէ պու թէքիլթտէն իլէրուտէ նէ նէթիճէլէր հուսուլինի մուճիպ օլապիլէճէկինէ տալիլ, թախմիլլէրէ վէ միւպահասաթա կիրիլմէմիգ, վէ պու սուրէթլէ միւճա, տէլէ թահիրաթտա պուլունան մէսէլէտէն իճթինապ իտէրէք միւճաալէյի թահաթը միւզաքէրէտէ պուլունմաեան սայիլ մէսէլէլէր իւզէրինէ կէթիլմէմիգ պիգէ թագաթաթալտա օլունմուշ տուր :

« Տուլէի մուպգամա թարաթընտան պիգէ օլան նասիհաթլար իլին, պիգիմգիւ ետտէսիլլէ ըրաեթիմիգ պուլունտու, դունու պուրատա իզհար իթմէքիլէն հաճաթ Էօգ տուր :

« Պապըալի անլէրին քէնտի հագըրնտա հիւսնիւ թէվէճիւհիլի պուլուն, տուլունու թանըեղ, նէ պու տուլունալարըն խալիսէթինէ, վէ նէ տախի քէնտիլլերինի միւշէրրէթ իտէն հագըանիեթլէրինէ ալա շիւքսէ իթմէգ, իմտի պու պապտէ պիգիմ Էմիլիէթիմիգ պուլուն, տուլունտան տըր քի, իլք թէքիլթէ գարշըլըգ, պալատէ իշար օլունան թահիրաթտա պէեան գըլընան թարգ իլէ ճէվապ վէրմէքիլէն մէճպուր պուլունտու, դունուգ Էսպապը միւհիմմէնին աշքեար սուրէթտէ պէեանընա պու կիւն միւպաշէրէթ իտէրիգ » :

« Էվլէլ Էմիրտէ պագը խուսուստա տիգգաթ վէ միւթալէա իթմէք միւսաա, տէսինի թալէպ իտէրիմ, շէյլէ քի, պիր հիւքիւմէթին իլք վէ պաշըմա վագիլթէսի, քէնտիլլինին հըթգ օլ մուհաթաղա,

աշ խուսուստա տուր, վէ աթը պիր իշին Էսապընա աշինա օլմաեարագ, վէ անտէն նէշէթ իտէրէք վագիլինտէ քէնտի թէմաթիլէթի մէպտէսինէ միւհիլք սէմէրէլէր հուսուլինի մուճիպ օլապիլլիլ նէթիլ ճէլէրի հիսապ իթմէլէրէք, ճիւզիճէ պիր թէթիլլէ վէ թէճէսիւսէ կիրիլէճէք օլունալտէ, մէզ քիւր վագիլթէսինին խիլաթընտա հարաքէթ իթմիշ օլմադընտա շիւքսէ Էօգ տուր, Չիւնքի հիւքիւմէթի սէնիեթ պէօյլէ պիր մուգատտէս վէ Էհէմմ օլան վագիլթէսինին իճրասընտան նէ սար, Ֆըր նագար իտէպիլիլ իտի, վէ նէտէ Էօյլէ իթմէք ճայիլ իտի, վէ իլթէ պու վագիլթէնին իճրասը խաթըր իշին իտիլթի, պէշ մուպգամ տէվլէթլերին պիգէ իթտիլլէրի իլք թէքիլթլերինէ ճէվապէն, կէշէն ապրիլ աեընտա թէքիլթ իլլէտիլ կիմ թահիրաթտա միւնտէրիմ պուլունան միւթալալարըն իթեան վէ պէեանընա մէճպուր օլունալ իտիմ » :

« Պու միւթալալարընմըքն թարգընա վէ Էվլօթա գապիլէթ օլարընըն հագըանիլէթլինալընա կիւվէնէրէք, մէզ քիւր պիւրհանլարընըգ թահիթը նագարը տիգգաթա ալունաճաղըն մէմուլ իտէր իտիմ » :

« Հալ պու քի թէէսիլթլէ պէեան իտէրիմ քի, պունա թարգը ալտէրլէ նագար օլունմուշ տուր, վէ գափիլէն սէօյլէեթ պիլիլթիմ քի, նէ նէթիճէյէ իրմէք միւրատ օլունուեթ իսէ, պու պապտէ սօնտէֆա վուգու պուլան թէքիլթ տախի Էվլէլ քի կիպի եինէ պիգիլ պին գուլմէթ կիրտապընա պըրագմըշար տըր :

« Իլթէ քէթիլլէթ եինէ Էսիլ հալինտէ տիր, վէ Էկէրլի պիր թարաթտան Պապըալի եէնիտէն եէնիեթ սէրգէնիշ վէ իթապա կիրիլթար օլմագ իհիթիւսըգ իլէ ուզուն ուզատը իզգահաթա կիրիլմէք իպթէմէգ իսէ, տիկէր թարաթտան տախի պու մէսէլէ իւզէրինէ քէնտի Էթքեարըն աշքեար վէ աշք սուրէթտէ պէեան իթմէք իշին, հէր նէվի ճահա ուղայրէթի տախի տիրիլ իտէմէգ » :

« Պու եէնի հարէքէթ իլէ, Էիլիլ Էվլէլ քի միսիլու, կէրէք կիրիտ ճէգիլէսինտէ վուգու պուլան վագաաեթ Էսէֆէնկիլին սէպէպլէրի, վէ կէրէք տէֆիզըմընտա լագըմ կէլէն թէտպիրլէր իւզէրինէ, ճէգիլլէյի մէզ քիւր Էհալիսինին ըրիլինի սիւալ իթմէմիգ միւրատ օլունաճաղտա տըր, Հալ պու քի Տէվլէթի ալիլէ քէնտի մէմալիքինտէ պուլունան քեաթիլլէ Էհալիսի հագըընտա նիլլէթի խայրիլէ վէ բէտէրանէ մուհապաթտէ պուլունտուղունտան, գաթէն կիրիլթլերին թէշէք քիլլէրի սէպէպլինի, վէ լագըմ կէլտիկի հալտէ, տահա իյի պիր իտարէ իհսան իտէրէք, անլէրին սաատէթի հալինէ տայիլ թէտպիրլէր արամագտա տըր, հաթթա քէնտի հուգու գունուն միւսաատէ,

Քիլէ պուղտայ	565
Խաչենճիւ տէֆա թէվզի օլուն- մագ իւզրէ Ատաբաղարընտան ա- լընան 400 Քիլէ միսիր, Քիլէսի 18 ղուրուշտան	7,200
Մէզքիւր միսիր իլէ պիրիքտէ ալընան 500 Քիլէ պուղտայ 200 Քիլէսի 26 զուրուշտան վէ 100 Քիլէսի 241-3 զուրուշտան	7,650
Մէզքիւր պուղտայը էօլէնէր պիր Քիլէ տախի իեանէ իթմիշ- լէր իսէտէ, օլ վազըթ իլանը ուշուտուլմուշ օլտուղունտան շիմտի պէնան իտէրիզ	
Մէզքիւր միսիր վէ պուղտայ ի- շին նագիլիէ	2,590
Քէզա մէզքիւր միսիր վէ պուղ- տայ իշին խաչմանեան էլիլէ մէ- սարիշ	149
Քէքարէն Մէրտէկէօզ իլէ Եա- լագտէրէ իշին 52 չուվալ ուն 95 զուրուշտան	5,040
Մէզքիւր ուն իշին կիւմիւր	220
Մէզքիւր 52 չուվալ իշին նագիլու Քէրէմէթ, Գարամուսալ, Տաղ- քէօյիւ վէ Օվաճըզա կէօնտէրի- լէն 55 չուվալ ուն 90 զրշտան	4,950
Մէզքիւր 55 չուվալ իշին կիւմիւր	544
Մէզքիւր 55 չուվալ իշին վարօր նագիլու	275
Եալագտէրէ, Մէրտէկէօզ, Քէ- րէմէթ, Պաղչէճիք, Տէօնկէլ, Օ- վաճըզ վէ Գարամուսալ թէվ- զի օլունան 110 չուվալ ուն 90 ղուրուշտան	9,900
Մէզքիւր 110 չուվալ իշին կիւմ- իւր	665
Մէզքիւր 110 չուվալ իշին նագիլու Եալագտէրէ վէ Մէրտէկէօզտէ է- քիլմէք իւզրէ կէօնտէրիլէն 790 օգգա նօնուտ	4,30
Մէրտէկէօզ, Պաղչէճիք, Օվաճըզ, Տէօնկէլ, վէ Արսլանպէկտէ է- քիլմէք իւզրէ վէրիլէն 24 գան- թար քաթաթէս	4,604-20
Մէրտէկէօզտէ էքիլմէք նօնուտ քաթաթէս վէ տարը էքիլմէք ի- շին թարալարը պէլլէնէն ֆա- զըրլարա եկվիլէն 100 էր վա- րատան էթմէք քարասը, եանի 675 կիւնտէլիք	4,687-20
Քէզալիք Եալագտէրէտէ 152 կիւնտէլիք	550
Քէզալիք Տէօնկէլտէ	350
Քէզալիք Արսլանպէկտէ 196 օգ- գա էթմէք պէտէլի	294
Քէզալիք Օվաճըզտա 201 կիւն- տէլիք	502-20
Իզնիկ Եէնի-քէօյիւնտէ ֆուզա- րան իզրազ օլունան պուղտայ պէտէլի 50 ատէտ լիրա 106 ղուրուշտան	5,500
Օվաճըզ մէքթէպի գըզլարը իշին պիր օգգա եիւն իթէյի	88
Տէօնկէլ մէքթէպի իշին քիթապ վէ սայիրէ	300
Տէօնկէլ մէքթէպի հօճապընա 5	

այլըզ	200
Եալագտէրէ վէ Մէրտէկէօզ մէք- թէպիլէրնէ քեալըտ գալէմ վէ սայիրէ	90
Եալագտէրէ վէ Մէրտէկէօզ կիւնտէ տօգթօր Ներկարարեանէ 6 լիրա 15 կիւնիւք իւճրէթ վէ 15 լիրա իլաճ փարասը	2,510
Շու իեանէ սէպէպիլտէն պուրա- տան իզմիտէ վէ իզմիտէն պու- րանա չէքիլէն թէլէկրաֆլար	240
Մէզքիւր իեանէ իշին տայիմա կի- տիպ կէլմէքտէ օլան Պ. ֆիլիպ- պոս Պէլզատիանէ վէրիլէն ալ- թը այլըզ մաաշ	1,800
Մէրգուժ Պ. ֆիլիպպոս էլիլէ օ- լունան մէսարիֆաթ, եանի մա- վուշալարա վէ գօլճուլարա	246
Գանըզ մէսարիֆաթը	270-20
Նագիլիլէր վէ իսկէլէ վարալարը Քէօյիլէրտէ տօլաշմագ իշին հայ- վան քիւրասը	484-20
Վարօր նագիլուլարը	529
Նագիլու վէ մէսարիֆաթը սայ- իրէսի	654
Իքի տէֆա եալընըզ վէ պիր տէ- ֆա տալի տօգթօր Գալուստ- եան իլէ կիտիպ կէլմէմիլտէ, վէ քէօյիլէրի տօլաշմագտա, վէ սայիր ճիհէթիլէ զուշուրա կիլէն մէսարիֆաթը միլթէնէվ- վիլէ	4,000
	4,500
	10,506
Մէզքիւր հիսապա նէզարէն շիմտի պիլիմ եանըմըզտա մէվճուտ վէ գիմէմաթ օլարագ տօգթօր պիլն եէտի եիւզ զուրուշ գատար իեանէ փարասը արթմըշ տըր, Գաղաթ մէպ- լաղը մէզպուրտէն պաշգա իլէրուտէ պիր գաշ պիլն զուրուշ տանա արթմաճագ տըր, չէօյիլէ քի կէրէք էքթիլիլէն չէլլէրտէն հու- տուլէ կէլէն մաշուլաթտան, վէ կէրէք իս- թիգրազ թարիլիլէ վէրիլէն ազճէտէն սէհ- միմիլէ տիւլէն, վէ եալուտ թանիլ օլունան տալիլ մէպալը մէզպուրէ իլալէ գըլընա- ճագ տըր:	
Պիզիմ նիլէթիմիլ մէզքիւր արթան բա- րանը մէզքիւր գարիլէլէրին, պիր միւնա- սիպ թարիլ իլէ պաղը գըզ վէ էրքէք չօ- ճուգլարըն թալիմ ու թէրպիլլէսիլնէ սարիֆ իթմէք տիր, վէ ումարըզ քի ղէվաթը հա- միլլէթ քեալարան տալի, մէզքիւր նիլէթիմիլ- լին նէ սուրէթիլէ իճրայէ գօնուլաճաղընը եաղըն վազըթտա իշիթտիլիլնտէ մէլլուտ օ- լուպ վէ թանիլն իտէնէք տիր:	
Իստի չու հիսապը իլան իլլէտիլտէն սօն- րա, արղու վէ մէրագ իտէնլէրին, մէզքիւր մէսարիֆաթըն թէֆարրիւթընը տալի կէ- լիպ սօրուպ վէ անլանապիլլէնէկիլնի իլլթար իթտիկիմիլ իլէ պէրապէր, էկէրլի ունու- տուլարագ իլան իտիլմէմիլ պիր իեանէ վար իսէ, հաթիլա 40 փարա տալի օլմուշ օլ- սա, թարաֆըլըզա իսպարէ հիմիլ վէ միւ- սարաաթ իտիլմէսիլն տալի ղէճա իտէրիլ:	
— Եէրիմիլիլն միւսաատէսի օլմատը- ղընտան ֆիլիլէ պահալընը պիլզարուր եարընա թէրք իթմիլիլ տիր:	

ՀԱՎԱՏԱՐԱԹՐ ԹԻԼԷԿՐԱՖԻԹԷ
(Աճ-ն Հ-ն-Բ-ն-Գ-ն-Դ-ն)
Փարիս 28 օգոստոս ախաւսմ.
Ճարան նամ զագէթա « Էմրի իթիտալ »
իւնիւնը իլէ պիր պահա նէշր իթմիլ տիր,
պու պահալն իսթամը չու վէճի իւզրէ տիր:
« Էմրի իթիտալ իւզրէ պուլունմագ նա-
« սիւթընը տէյիլ Բարիս վէ վիլէննաեա,
« իլլա, Պէրլինէ եանի Բրուսիանա վէրիլմէլի
« տիր, Պէրլինտէ տիր քի տիւնեանըն աա-
« յիշի իշին թէշիլ քէլի նիլլէթիլէր չալգանմագ-
« տա տըր. պիլզալընըզ պիր չէյ իթթէրիլ,
« եանի Բրալա աշտնամէսի գապուլ օլուն-
« սուն, էկէրլի օլ աշտնամէս աեագ ալթընա
« ալընըր իսէ, վէ էկէրլի եէնիտէն եէնիլէ
« հիւճիւմէր եէնի գարըլըզլըզարա սէպէ-
« պիլլէթ վէրիլ իսէ, աշտնամէլէր իրալէթ
« օլունմալընը իտտաա իտէն մի ճիւնհալը
« սայլըր, Եօգսա անլէրի պօզան մը:
Վիլէննալըն Տէպա նամ զագէթալընըն
պիլտիրտիլիլնէ նէզարէն, Շէլզիկ մատտէ-
սիլնէ տայիր օլան Բրալա աշտնամէսիլտէ
միւնտէրիճ պէնտիլն իճրա օլունմալը գըլմըն-
տա Ճարանսա վէ Ալթիթիա տէվլէթիլէրի հէ-
մէքքեար պուլունմագտա տըրլար:

Ճարանսա սուրէթիլ տօթանէտէ Տանիմար-
գաեա նասիւթ իտէր քի, Բրուսիա իլէ
ուզլաշըմագա սուհուլէթ օլմագ իշին Ալզէն
վէ Տիւրքէլ նաման ճէզրէլէրին թէրք օ-
լունմալը գըլմընտա իսրար իթմէսիլն:

ԻԼԱՆԱԹ
Աթիլիւզըր իմգա սահիպի քէնտի
քեալթէյի ալաճագ լարըրը իսթանպուլ-
տա Բէրտահճը խանընտա 22 նիւմէրօլու
քէնտի օտալընա տալէթ իտէրէք քեալթ.
Չէյի ալաճագլարընըն թէմամէն էտա
օլունմալընըր իլան իտէր:

84 ղէպիլ տիրըր 27
ՆԻՍԻՍ ԻՍՐԱԵԼ ԲՕՏԻՓ

Պէյօղլունտ Գալեօնճու գուլուզու
եանընտա թարալ պաշը ճատտէսիլնէ վա-
զը 195 նիւմէրօլու քէնտի խանէսիլտէ
տօգթօր Գալուստեան քէնճէմպիհ կիւն-
լէրի տաաթ իքիտէն տօգթօր գատար,
վէ բալար իրիթէսի կիւնլէրի Եէտի-գու-
լէտէ վաղըր Ս. ֆիլիլ խաթաթախանէսիլն-
տէ Գուգարաեա իսպրաթ պաղաճագ օ-
լուպ, վէ սայիր խաթաթալար իշին տալի
ճիւմա իրիթէսի կիւնլէրի ախալաճագ
քէնտի խանէսիլտէ վէ տիլէր կիւնլէրտէ
ֆիլիլ խաթաթախանէսիլտէ պուլունմալը
տըր:

Փիլիլտէ պիլ մէճալ, վէ ազլը բէրի-
շան գատընլարա իրտմէթ իթմէք իսթէր
գատըն վար իսէ տալէթ իտէրիլ:

ՄԱՆԻՊ ԱՆՁԵԹԱ
ԳԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԼԷՎԱՆՔ ԶԻՐԱՆԸՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆՔ
ՊԵՏ-ՕՂԼԻՆԵԱ ՅՈՂԻՆԱ ԵՆԼԵԱ, ԶՕԿԿԵԱ ՕԳՏԻԼԼԵ
ՊԵՏԵՐԼԵՐ ԶԵՐԵՐԵՆԱ ՆՈՒՄԵՐ 167: